

20. Enterprise Risk Management – Integrated Framework. Executive Summary [Electronic resource]. – Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, September 2004. – Available at: \www/URL: http://www.coso.org/documents/coso_erm_executivesummary.pdf

Solvency II, документов Базельского комитета по банковскому надзору Basel.

Ключевые слова: риск, управление рисками, этапы, составляющие, элементы, процесс, цель интегрированного риск-менеджмента.

УПРАВЛЕНИЕ РИСКАМИ СОВРЕМЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ: КАТЕГОРИАЛЬНО-ПОНЯТИЙНЫЙ АСПЕКТ

Систематизированы определения понятия управление рисками теоретиков и практиков риск-менеджмента на основе исследования работ ученых, правительственных инструкций, данных интернет-сайтов Сообщества по страхованию и управления рисками США и Канады, Международной группы по страхованию Swiss Re, Комитета Организаций – Спонсоров Комиссии Трэдвее – COSO, Директивы 2009/138/ЕС

Невно Ирина Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, кафедра економіки та управління, Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, Україна, e-mail: inyenno@onu.edu.ua.

Невно Ирина Михайловна, кандидат экономических наук, доцент, кафедра экономики и управления, Одесский национальный университет им. И. И. Мечникова, Украина.

Иныенно Ирина, Odessa I. I. Mechnikov National University, Ukraine, e-mail: inyenno@onu.edu.ua

УДК 330.341.1

DOI: 10.15587/2312-8372.2016.70347

Черноіванова Г. С.

АНАЛІЗ СТАНУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПРАЦІ

Проведено комплексний аналіз сучасного стану інноваційної праці та розвитку інноваційної праці. Виявлено основні тенденції та особливості інноваційної діяльності та інноваційної праці. Узагальнено діючі підходи до трактування понять «інноваційна діяльність» та «інноваційна праця». Удосконалено методологічний підхід до аналізу стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці.

Ключові слова: інноваційна діяльність, розвиток інноваційної праці, етапи проведення аналізу, методологічний підхід.

1. Вступ

Останніми роками відбувається посилення уваги вчених та управлінців до питань підвищення ефективності інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці на підприємстві та країни в цілому.

Об'єктивна необхідність посилення інноваційного характеру виробничої діяльності в період трансформаційних процесів обумовлює особливу значущість проблеми активізації інноваційної діяльності та праці управлінського персоналу, насиченості процесу і змісту інноваційної праці новими компонентами. Разом із тим, існуюча складна ситуація у сфері інноваційної діяльності та інноваційної праці в Україні обумовлює необхідність подальшого розвитку та поглиблення досліджень у цьому напрямі. Аналіз інноваційної діяльності та інноваційної праці як цілісного об'єкта потребує комплексного системного підходу, який теж поки відсутній.

2. Аналіз літературних даних та постановка проблеми

Зростання зацікавленості вітчизняних та зарубіжних вчених до питань стану інноваційної діяльності, формування та розвитку інноваційної праці, заохочення працівників до творчої, інноваційної праці простежується

в наукових працях [1–17]. Так, автори роботи [5] розглядають загальну характеристику інноваційної діяльності тільки на підприємствах України, залишає поза увагою інноваційну діяльність на макроекономічному рівні. У роботі [10] автор подає рекомендації стосовно показників інноваційної активності, які наведені в офіційних даних Держкомстату України. Він підкреслює, що дані показники не враховують вплив інфляційного чинника та здійснює їхнє корегування. Також у роботі [10] запропоновано поєднання мікро- і макроекономічного аналізу, що дозволить, на думку автора, розкрити організаційно-економічні аспекти в системі інноваційного підприємства. З чим автор статті погоджується. Інші автори [16] розглядають організаційно-економічні форми здійснення інноваційної діяльності. Але слід зазначити, що приведені автори залишили поза увагою саму інноваційну працю. Наприклад, автори роботи [8] досліджують закордонний досвід організації інноваційної праці. Однак у цих роботах не визначено єдиного підходу до визначення особливостей аналізу стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці. Це свідчить про актуальність розробки комплексного підходу до особливостей аналізу стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці, що разом з невирішеністю окремих наукових та практичних питань в цій області зумовили вибір теми, мети і основних завдань дослідження.

3. Об'єкт, мета та задачі дослідження

Об'єктом дослідження обрано інноваційну працю, а предметом — методологічні засади її аналізу та розвитку на різних рівнях.

Метою дослідження обрано обґрунтування удосконаленого методологічного підходу до аналізу стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці.

Для досягнення поставленої мети дослідження визначено такі наукові завдання:

- 1) провести комплексний аналіз стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці;
- 2) виявити основні тенденції та особливості інноваційної діяльності та інноваційної праці;
- 3) вдосконалити методологічний підхід до аналізу стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці.

4. Результати дослідження сучасного стану інноваційної діяльності та особливостей інноваційної праці

На основі економічної літератури та даних державної служби статистики з питань аналізу стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці, було проведено обґрунтування та удосконаленого методологічного підходу, що дало можливість сформулювати такі концептуальні положення запропонованого методологічного підходу:

По-перше, у процесі аналізу стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці необхідно враховувати сутність категорій «інноваційна діяльність» та «інноваційна праця».

У цей час існують різні підходи до трактування дефініції «інноваційна діяльність». Василенко О. В. визначає, що це «діяльність підприємства, пов'язана з науково-технічними розробками, інженерною підготовкою виробництва, а також інвестуванням нововведень» [4]. Інноваційна діяльність повинна бути спрямована на використання й комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок, випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів і послуг [14]. Ілляшенко С. М. у своїй роботі [11] трактує досліджувану дефініцію з точки зору двох підходів:

- 1) як процес створення, впровадження і поширення інновацій;
- 2) як зміни, які розглядаються як джерело доходу.

Деякі автори розглядають інноваційну діяльність з погляду конкретних підприємств «як один з основних засобів їхньої адаптації до постійних змін умов зовнішнього середовища» [11]. Інші автори вважають, що інноваційна діяльність «направлена на практичне використання наукового, науково-технічного результату й інтелектуального потенціалу з метою отримання нового або поліпшення продукту...» [12]. Єфремов О. С. підкреслює, що «інноваційною є діяльність, яка спрямована не лише на використання нововведень, але перш за все на вироблення інновації» [10]. Проаналізувавши категорію «інноваційна діяльність» слід відмітити, що більшість авторів розглядають інноваційну діяльність у процесному контексті та як «діяльність». Деякі вчені [11, 16] пов'язують «інноваційну діяльність» з процесом виробничої діяльності підприємства. Таким чином, в існуючих публікаціях немає єдиного підходу до сутності інноваційної діяльності.

Спроби визначити дефініцію «інноваційна праця» простежуються в працях багатьох вчених. Наприклад, Пузиря К. Ф. інноваційну працю вважає «пізнавальною, творчою, формальною, технічною та управлінською працею» [3]. Деякі автори визначають інноваційну працю, як «органічна єдність теоретичної та експериментальної діяльності, яка об'єднує працівників різних категорій» [3]. Інші вчені трактують дану категорію, як психоемоційну енергію [15]. Балабанова Л. В. та Сардак О. В. у роботі [2] розглядають інноваційну працю з двох позицій як:

- 1) переважно розумову працю;
- 2) вид суспільної праці [2].

Багато авторів у своїх роботах вважають інноваційну працю одним з видів розумової праці [13]. Автори роботи [16] трактують досліджувану категорію з точки зору таких трьох підходів, як:

- 1) продукт мислення;
- 2) інтелектуальна робота;
- 3) розумова праця.

Основною ознакою розумової праці є те, за словами Пітера Друкера, що вона не створює матеріальні речі, а «виробляє» знання, ідеї, інформацію [9]. Узагальнення формулювання дефініції «інноваційна праця» дозволяє стверджувати, що на сьогодні категорію «інноваційна праця» можна розглядати з таких різних точок зору, як:

- 1) творча діяльність;
- 2) розумова праця;
- 3) психоемоційна енергія;
- 4) можливість реалізації завдань;
- 5) активність суб'єкта;
- 6) вид суспільної праці;
- 7) органічне єдинство діяльності;
- 8) пізнавальна, творча, технічна та управлінська праця;
- 9) практичне виконання функцій управління;
- 10) інтелектуальна робота.

Таким чином, згідно проведеного дослідження та наведених визначень сутності «інноваційна праця» можна зробити висновок, що більшість авторів розглядають поняття «інноваційна праця» як «праця» та «діяльність». Однак варто зазначити, що серед учених немає спільної точки зору щодо визначення інноваційної праці.

По-друге, об'єктом для даного аналізу обрано інноваційні підприємства в цілому та за регіонами; а також підприємства та організації, які займаються інноваційною працею в цілому та за регіонами; інноваційна праця фахівців у промисловості в цілому та за регіонами.

По-третє, предметом аналізу є результати інноваційної діяльності та інноваційної праці, які відображені у статистичних збірниках України.

По-четверте, у процесі аналізу стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної діяльності використані такі загальнонаукові та спеціальні методи: теоретичного узагальнення, системного аналізу, абстрактно-логічний — для визначення сутності понять «інноваційна діяльність» та «інноваційна праця»; методи статистичного та математичного аналізу, а також методи економічного аналізу такі, як табличний, порівняльний, індексний — для дослідження стану інноваційної діяльності, інноваційної праці та оцінки їх результатів; регресивний аналіз — для виявлення факторів впливу на результативність інноваційної діяльності та інноваційної праці; графічний метод — для наочного зображення положень аналізу;

логічного узагальнення та комплексного підходу — для обґрунтування методологічного підходу до аналізу.

По-п'яте, на основі аналізу сучасних наукових публікацій, наукової та навчальної літератури [1, 10] інструментарієм аналізу стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці є відносні та абсолютні величини, економіко-математичні методи, графічний метод, порівняння показників, кореляційний та факторний аналізи, індексний метод, групування.

По-шосте, даний аналіз складається з таких етапів:

1) на першому етапі необхідно сформулювати основні цілі та завдання аналізу, виявити основні тенденції та особливості інноваційної діяльності та інноваційної праці;

2) на другому етапі треба вибрати основні показники, які дозволять провести комплексний аналіз стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці;

3) результати аналізу необхідно представити у вигляді схеми, таблиці або рисунка;

4) розробити економіко-математичну модель у результаті отриманих даних з метою удосконалення аналізу інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці. Розроблена модель може використовуватися в подальшому для рішення специфічних завдань при даному виді аналізу;

5) зробити висновки за результатами та виявити причини отриманих результатів, визначити можливі напрями розвитку, дати конкретні рекомендації щодо підвищення ефективності інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці на підприємстві, у регіонах та у державі в цілому.

З метою апробації запропонованого підходу, було проведено аналіз інноваційної діяльності та її розвитку на основі статистичних даних по інноваційним підприємствам України в регіональному аспекті за 2000–2014 р.р. Його результати дозволили констатувати наступне.

Загальна кількість працівників наукових організацій зменшувалася кожного року в середньому в 1,5–1,7 рази. Що стосується численності фахівців, які виконують наукові та науково-технічні роботи за регіонами України, тут можна спостерігати, що найбільша чисельність даних спеціалістів за 2014 рік спостерігається: серед великих міст України у м. Києві — 46,86 % та у областях: Харківська — 17,08 %, Дніпропетровська — 9,41 %, Донецька — 3,83 %, Львівська — 4,67 %, Одеська — 3,07 %, Запорізька — 2,37 %, Київська — 2,07 %, Сумська — 1,83 %. Найменша чисельність даних фахівців у 2014 році спостерігається у таких областях: Волинська — 0,21 %, Житомирська — 0,32 %, Рівненська — 0,25 %, Тернопільська — 0,29 %, Хмельницька — 0,19 %. Протягом десяти років чисельність фахівців, які виконували наукові та науково-технічні роботи зменшувалася.

Кількість докторів наук, які виконують наукові та науково-технічні роботи збільшилась у порівнянні з 2005 р. лише на 77 осіб або 1,8 % (а у порівнянні з 2000 р. на 154 осіб або на 3,8 %). Ця кількість зростала кожного року, за винятком останнього — 2014 року. У 2014 році даний показник зменшився на 6 % порівняно з 2013 роком. Найменше значення показника за останні десять років можна простежити у таких областях: Волинська, Рівненська, Тернопільська, Кіровоградська, Житомирська, Хмельницька, Івано-Франківська, Чернігівська, Луганська, Черкаська.

Чисельність кандидатів наук, які виконують наукові та науково-технічні роботи (НТР) у 2014 році у порівнянні з 2005 роком зменшилась на 2267 чол. на 13,34 % (у порівнянні з 2000 роком на 3200 чол. або на 17,86 %, з 2010 — на 13,15 %, з 2012 — 7,4 %, з 2013 р.р. — на 7,15 %). Найменше значення показника за останні чотирнадцять років можна простежити у таких областях: Волинська, Рівненська, Тернопільська, Кіровоградська, Житомирська, Хмельницька. Таким чином, кількість фахівців вищої кваліфікації, які зайняті в економіці України в цілому суттєво зростала, за винятком останнього 2014 р.

Проаналізувавши кількість інноваційно активних підприємств у промисловості за напрямками інноваційної діяльності за 2010–2014 роки можна зробити висновки, що у 2012 році кількість інноваційно активних підприємств становила 1758 одиниць, що на 4,7 % перевищує показник 2011 року та на 20,2 % у 2010 році. Кількість інноваційно активних підприємств у 2012 році є найбільшим значенням показника за останні роки. У 2014 році порівняно з 2013 роком ця кількість зменшилась на 6,2 %, з 2012 роком — на 8,5 %, але якщо порівнювати даний показник з 2010 роком, можна відзначити збільшення кількості інноваційно активних підприємств на 10 %. Найбільша кількість інноваційно активних підприємств у 2014 році спостерігається у таких регіонах: у Харківській області — 13,2 %, м. Київ — 10,4 %, у Львівській області — 8 %, у Дніпропетровській та Запорізькій — 6,7 %. Якщо розглядати кількість інноваційно активних підприємств, які займаються внутрішніми науково-дослідними розробками у 2014 році порівняно з 2000 роком, простежується зменшення значення цього показника на 15,62 %, що свідчить про зменшення інноваційної активності підприємств. Найбільше значення даного показника простежується у таких регіонах: м. Київ — 17 %, Харківська область — 13,2 %, Запорізька — 10,5 %.

Впровадження інноваційних технологічних процесів у промисловості зростало кожного року, за винятком останніх 2013 і 2014 років. У 2012 році підприємствами України впроваджено 2188 нових технологічних процесів, що є максимальним за останні чотирнадцять років і у 1,6 рази більше, ніж у 2000 році (1403 процеси), і у 1,2 рази більше, ніж у 2005 році (1808 процесів). У 2013 році даний показник зменшився на 28 % порівняно з 2012 роком і склав 1546 процесів, проте порівняно з 2000 роком показник зріс на 12,3 %. У 2014 році впровадження інноваційних технологічних процесів незначно збільшилося на 10,6 %, що є позитивною тенденцією. Найбільше значення показника в 2014 році у наступних регіонах: у м. Київ — 19,6 %, у Харківському регіоні — 15,7 %, Запорізькому — 12,2 %, Херсонському — 10,4 %, Тернопільському, Сумському — приблизно 8 %. Слід також зазначити порівняно з 2012 роком ці показники значно знизилися. Наприклад, у Харківській області у 2012 році впровадили 943 нових технологічних процеси, що є максимальним за останні чотирнадцять років і у 3,5 рази більше, ніж у 2014 році.

Суттєво зменшилися за період 2012–2014 роки кількість підприємств, які створили передові технології. У 2014 році цей показник знизився до мінімального за аналізовані роки значення — 106 одиниць, порівняно з 2012 роком на 73 одиниці або приблизно у 1,7 раз, порівняно з 2013 роком на 70 одиниць або у приблизно

у 1,7 раз. Якщо розглянути питому вагу підприємств, які створили та використовували передові технології у 2014 році порівняно з 2012 та 2013 роком, простежується зменшення значень цих показників, що свідчить про зниження інноваційної активності підприємств (табл. 1).

У загальній кількості підприємств найвагомішу частку займають підприємства, які використовували передові технології (у 2012–2014 р.р. ця кількість складала понад 98 % у загальній кількості підприємств). Кількість підприємств, які використовували передові технології за останні три роки була найбільша у 2012 році та склав 2134 одиниць.

Таблиця 1

Порівняння питомої ваги кількості підприємств, які створили та використовували передові технології у загальній кількості підприємств за 2012–2014 р.р. (%)

Показник	2012 р.	2013 р.	2014 р.	Порівняння, %	
				з 2012 р.	з 2013 р.
Питома вага кількості підприємств, які створили передові технології у загальній кількості підприємств	8,25	8,36	6,4	-1,85	-1,96
Питома вага кількості підприємств, які використовували передові технології у загальній кількості підприємств	98,34	98,48	98,79	-0,45	-0,31

У 2013 році цей показник незначно знизився на приблизно 3 % та склав 2073 одиниць. Найменше значення показника спостерігалось у 2014 році, що на 21 % є меншим порівняно з 2013 роком. Максимальна кількість підприємств, які використовували передові технології спостерігається у таких областях: м. Київ – 10,5 %, Харківська область – 25,47 %, Одеська – 7,5 %, Черкаська – 6,2 %. Тенденція до зниження за останні три роки спостерігається практично у всіх регіонах, за винятком Волинської області (у 2014 порівняно з 2012 роком зменшилася у 1,2 рази, з 2013 роком – у 1,6 раз), Львівської (відповідно у 1,1 раз та у 1,2 раз), у м. Києві відповідно у 1,8 раз та у 1,04 раз, у Сумській, Хмельницької, Тернопільської областях відбулося збільшення у порівнянні з 2012 на 2 одиниці, у Вінницької відповідно на 3 одиниці.

Серед регіонів, підприємства яких створили передові технології найбільшу питому вагу займають у 2014 році такі: м. Київ – 28,3 % (у порівнянні з 2012 роком простежується зменшення підприємств, які створили передові технології у 2,1 рази, з 2010 роком – у 1,7 раз), у Харківській області – 16 % (у порівнянні з 2012 роком їх кількість зменшилася у 1,4 раз; у порівнянні з 2010 роком – у 1,35 раз), у Дніпропетровської та Івано-Франківської областях у 2014 році – 7,5 %, Донецької – 5,6 %, що у порівнянні з 2012 роком зменшилася у 2,5 рази, а у порівнянні з 2013 роком – у 2,3 раз. Проте порівняно з 2012 роком у Івано-Франківській області даний показник зріс у 1,3 рази.

Загальна кількість використаних передових технологій за останні 2012–2014 роки має тенденцію до

збільшення. Однак слід зазначити, що загальна кількість використаних технологій у 2014 році порівняно з 2013 роком збільшилася на 24,3 % і склала 17442 од., порівняно з 2012 роком на 32 %. Це має позитивну динаміку. Інша тенденція просліджується для загальної кількості створених передових технологій. За останні три роки їх кількість знизилася, у 2014 році порівняно з 2012 роком на 60 % (на 207 одиниць), порівняно з 2013 роком на 63,6 % (на 177 одиниць).

5. Обговорення результатів дослідження сучасного стану інноваційної діяльності та особливостей інноваційної праці

Проведені дослідження сучасного стану інноваційної діяльності та особливостей інноваційної праці дозволили встановити основні тенденції та виявити чинники, які на них впливають. Запропонований методологічний підхід включає до себе послідовність етапів та особливості аналітичних процедур. Його перевагами є: уточнення сутності та трактування понять «інноваційна діяльність» та «інноваційна праця»; можливість забезпечення диференціації аналітичних процедур за видами інноваційної праці та вибір адекватного аналітичного інструментарію.

Обмеженість даного підходу пояснюється браком статистичної інформації та відсутністю адекватної статистичної бази за останні роки.

Запропоновані науково-практичні розробки можуть бути використані у промисловості, її машинобудівній галузі, на регіональному рівні при проведенні аналізу, а також розробці й впровадженні конкретних заходів щодо підвищення ефективності інноваційної діяльності та управлінської праці.

Результати даного дослідження є продовженням раніше обґрунтованого методологічного підходу до забезпечення інноваційної праці та його аналізу з диференціацією за видами робіт.

Майбутнім напрямком дослідження у цій предметній галузі може стати розроблення економіко-математичної моделі та рекомендацій щодо управління інноваційною працею адекватним сучасним умовам господарювання.

6. Висновки

У результаті досліджень:

1. Проведено комплексний аналіз інноваційної діяльності та її розвитку на основі статистичних даних по інноваційним підприємствам України в регіональному аспекті за 2000–2014 роки.

2. Виявлені основні тенденції інноваційної діяльності та інноваційної праці фахівців на мікро- та макро-економічному рівнях.

3. Обґрунтовано удосконалений методологічний підхід до аналізу стану інноваційної діяльності та розвитку інноваційної праці. Даний підхід складається з таких аспектів:

1) узагальнення діючих підходів до трактування понять «інноваційна діяльність» та «інноваційна праця»;

2) в основу підходу покладена така теорія, яка достатньо обґрунтовано визначає методологічні основи аналізу аналітичних процедур;

3) визначення об'єкту та предмету аналізу, методів, етапів проведення та інструментарія, що дозволяє цілісно та комплексно провести аналіз та його удосконалити.

Література

1. Савицкая, Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия [Текст]: учеб. пособ. / Г. В. Савицкая. — 6-е изд., перераб. и доп. — Минск: Новое знание, 2001. — 704 с.
2. Балабанова, Л. В. Організація праці менеджера [Текст]: підручник / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. — Донецьк: ДонНУЕТ, 2008. — 480 с.
3. Беклешов, В. К. Нормирование в научно-технических организациях [Текст] / В. К. Беклешов, П. Н. Завлин. — М.: Экономика, 1989. — 240 с.
4. Василенко, В. О. Інноваційний менеджмент [Текст]: навч. посіб. / В. О. Василенко, В. Г. Шматько; за ред. В. О. Василенко. — Київ: ЦУЛ, Фенікс, 2003. — 440 с.
5. Воронков, Д. К. Розвиток підприємства: управління змінами та інновації [Текст]: монографія / Д. К. Воронков, Ю. С. Погорелов. — Харків: АдвАтм, 2009. — 436 с.
6. Жук, І. М. Статистичний збірник «Регіони України» [Текст] / за ред. І. М. Жук; Державна служба статистики України. — Київ: ТОВ Видавництво «Консультант», 2015. — Частина 1. — 310 с.
7. Жук, І. М. Статистичний збірник «Регіони України» [Текст] / за ред. І. М. Жук; Державна служба статистики України. — Київ: ТОВ Видавництво «Консультант», 2015. — Частина 2. — 685 с.
8. Дзюба, С. Г. Нормування праці в вітчизняній і міжнародній економіці [Текст] / С. Г. Дзюба, І. Ю. Гайдай. — Донецьк: ТОВ «Юго-Восток», Лтд, 2005. — 172 с.
9. Друкер, П. Эффективное управление [Текст]: пер. с англ. / П. Друкер. — М.: Астрель, 2004. — 284 с.
10. Єфремов, О. С. Управління інноваційним розвитком підприємства: аспекти методології [Текст]: монографія / О. С. Єфремов. — Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2012. — 504 с.
11. Ілляшенко, С. М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи [Текст]: навч. посіб. / С. М. Ілляшенко. — Суми: ВТД «Університетська книга», 2003. — 278 с.
12. Румянцева, З. П. Менеджмент організації [Текст]: учеб. пособ. / З. П. Румянцева и др.; под. общ. ред. З. П. Румянцевой. — М.: ИНФРА-М., 1996. — 432 с.
13. Нормирование труда специалистов НИИ и КБ: межотраслевые методические рекомендации [Текст]. — Москва: Экономика, 1990. — 142 с.
14. Про інноваційну діяльність [Текст]: Закон України від 4 липня 2002 року № 40-IV зі змін. і доп. // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 36. — ст. 266.
15. Стремоусова, Е. Г. Сущность категории инновационный труд [Электронный ресурс] / Е. Г. Стремоусова // Научный электронный архив. — Режим доступа: \www/URL: http://econf.rae.ru/article/7994. — 26.04.2016.
16. Череп, А. В. Управління інноваційним розвитком підприємства на основі реінжинірингу [Текст]: монографія / А. В. Череп, Л. Г. Олейнікова, О. Г. Череп, О. В. Ткаченко. — Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2009. — 270 с.
17. Goffin, K. Innovation Management [Text] / K. Goffin, R. Mitchell. — Ed. 2. — NY: Palgrave Macmillan, 2010. — 416 p.

АНАЛИЗ СОСТОЯНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ РАБОТЫ

Проведен комплексный анализ современного состояния инновационной деятельности и развития инновационного труда. Выявлены основные тенденции и особенности инновационной деятельности и инновационного труда. Обобщены действующие подходы к трактовке понятий «инновационная деятельность» и «инновационный труд». Усовершенствован методологический подход к анализу состояния инновационной деятельности и развития инновационного труда.

Ключевые слова: инновационная деятельность, развитие инновационного труда, этапы проведения анализа, методологический подход.

Черноivanova Ганна Степанівна, кандидат економічних наук, доцент, докторант, кафедра бухгалтерського обліку, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, Україна, e-mail: anna1213ch@mail.ru.

Черноivanova Анна Степановна, кандидат економічних наук, доцент, докторант, кафедра бухгалтерського учета, Харьковський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, Україна.

Chernoivanova Anna, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine, e-mail: anna1213ch@mail.ru

УДК 338.439.5:637.5.03

DOI: 10.15587/2312-8372.2016.72326

Вальтер А. А.

РОЗРОБКА АЛГОРИТМУ ФОРМУВАННЯ
НОВОГО БРЕНДУ НА РИНКУ
М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

У статті проаналізований сучасний стан м'ясопереробної галузі України, з урахуванням структурного розподілу по виробникам. Обґрунтовано доцільність застосування брендингу підприємствами харчової промисловості України. Досліджені концептуальні засади планування нової продукції. Запропоновано адаптований до вітчизняних ринкових умов алгоритм формування нового бренду на цільовому ринку м'ясопереробної галузі.

Ключові слова: брендинг м'ясопереробної продукції, алгоритм формування нового бренду, конкурентоспроможність.

1. Вступ

Загострення конкуренції на внутрішньому ринку м'ясопереробної галузі та перспективи, що відкриваються у зв'язку з приєднанням України до світового економічного простору, спонукають виробників м'ясної

продукції до створення й використання оригінальних засобів індивідуалізації самого суб'єкта господарювання та продукції, що ним випускається. Одним з найефективніших засобів продуктової диференціації є брендинг. Впровадження брендингу, як сучасної маркетингової технології, наразі, є ключовим фактором конкуренто-